

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 447/2010-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. R., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. P., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er 1465/06 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. R. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júla 2010 doručená sťažnosť Ing. P. R., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote

zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er 1465/06.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 49 Er 1465/06 sa sťažovateľ (v procesnom postavení oprávneného z exekúcie) návrhom podaným súdnemu exekútorovi 23. mája 2006 domáha od povinného vymoženía sumy 1 319 500 Sk s príslušenstvom. Podľa tvrdení sťažovateľa označené exekučné konanie trvá už viac ako štyri roky, pričom počas tejto doby jeho exekúciou vymáhaná pohľadávka nebola ani len čiastočne uspokojená. Uvedený stav právnej neistoty sťažovateľa pretrváva aj napriek tomu, že sťažovateľ podal 16. októbra 2006 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, ktorú predseda okresného súdu listom z 2. júna 2010 vyhodnotil ako dôvodnú, pričom súčasne sťažovateľovi oznámil, že v jeho exekučnej veci bude nariadené pojednávanie na 1. júl 2010. Podľa sťažovateľa bolo predmetné pojednávanie zmarené v dôsledku postupu samotného okresného súdu, ktorý vec na tomto pojednávaní neprerokoval z dôvodu nedostavenia sa jedného z viacerých predvolaných svedkov, pričom okresný súd nevypočul ani prítomných svedkov, čím si podľa názoru sťažovateľa sám zmaril možnosť zjednať vo vlastnej réžii nápravu svojej dovtedajšej liknavosti v predmetnom exekučnom konaní.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Po vrátení veci z odvolacieho súdu, ku ktorému došlo dňa 23. 10. 2008. Okresný súd Košice II vo veci vôbec nekonal, a to až do podania sťažnosti na postup súdu zo strany sťažovateľa, ku ktorému došlo dňa 07. 05. 2010. Príslušný orgán – predseda súdu vyhodnotil sťažnosť v odpovedi zo dňa 02. 06. 2010 ako opodstatnenú, keď konštatoval, že v konaní došlo ku zbytočným prietahom, s tým, že vo veci bol na základe jeho pôsobenia nariadený termín pojednávania na 01. 07. 2010, kde boli predvolaní aj navrhnutí svedkovia. ...

Občianske súdne konanie o námietkach povinnej proti exekúcii trvá už takmer štyri roky (samotná exekúcia už trvá viac ako štyri roky), pričom sa objektívne jedná o skutkovo aj právne jednoduchú vec nevyžadujúcu si rozsiahle dokazovanie, kedy predmetom

skúmania súdu je len to, či po vydaní exekučného titulu došlo ku zaplateniu pohľadávky sťažovateľa ako oprávneného zo strany povinnej. Počas tohto obdobia súd prejavil len minimálnu aktivitu a snahu poskytnúť súdnu ochranu právam sťažovateľa, nehovoriac o tom, že tým poskytol povinnej dostatočne dlhý čas na to, aby sa zbavila prakticky akéhokoľvek majetku, ktorý by eventuálne mohol podliehať exekúcii.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod č. k. 49 Er/1465/2006 porušil základné právo sťažovateľa Ing. P. R. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, článku 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo sťažovateľa na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Košice II postupovať v konaní vedenom pod č. k. 49 Er/1465/2006 bez zbytočných prietáhov.

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 15 000,- € (slovom pätnásťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Košice II povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nález.

4. Okresný súd Košice II je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet jeho právneho zástupcu... v lehote do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nález.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er 1465/06.

Z vyžiadaného súdneho spisu, obsahu sťažnosti a príloh ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 49 Er 1465/06:

Okresnému súdu bol 6. júna 2006 súdnym exekútorom postúpený návrh sťažovateľa na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom a súčasne súdny exekútor žiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktoré mu okresný súd udelil 7. júna 2006. Dňa 16. októbra 2006 súdny exekútor postúpil okresnému súdu námietky povinnej proti exekúcii, ktoré okresný súd 22. novembra 2006 zaslal na vyjadrenie sťažovateľovi. Sťažovateľ sa k námietkam povinnej vyjadril 4. decembra 2006 a 13. decembra 2006 okresný súd vyzval povinnú z exekúcie, aby preukázala svoje tvrdenie, že exekúciou vymáhanú sumu už sťažovateľovi uhradila. Keďže sa zásielka adresovaná povinnej vrátila okresnému súdu s poznámkou „*adresát neznámy*“, okresný súd svoju výzvu povinnej zopakoval 6. marca 2007, ktorú zaslal jej právnenmu zástupcovi. Povinná reagovala na výzvu

okresného súdu 22. marca 2007, pričom svoje vyjadrenie doplnila dôkazmi 30. augusta 2007. Následne okresný súd uznesením z 31. augusta 2007 námietkam povinnej vyhovel a súčasne uznesením z tohto istého dňa sťažovateľovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za konanie o námietkach proti exekúcii.

Sťažovateľ sa 17. októbra 2007 odvolal proti obidvom uzneseniam okresného súdu z 31. augusta 2007 a z tohto dôvodu okresný súd predložil 6. novembra 2007 spis Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), ktorý uznesením sp. zn. 3 CoE 158/07 z 25. septembra 2008 zrušil uznesenie okresného súdu o vyhovení námietkam povinnej a vec mu vrátil na ďalšie konanie (spis bol vrátený okresnému súdu 23. októbra 2008).

Dňa 15. marca 2010 sťažovateľ urgoval postup v konaní, avšak keďže okresný súd nekonal, sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu 6. mája 2010 sťažnosť na pomalý postup okresného súdu. Dňa 12. mája 2010 okresný súd vyzval účastníkov konania, aby označili všetkých svedkov, ktorých navrhujú v konaní vypočuť, a 20. mája 2010 zisťoval miesto pobytu povinnej. Sťažovateľ reagoval na výzvu okresného súdu 21. mája 2010 a 1. júna 2010 okresný súd nariadil pojednávanie na 1. júl 2010, o nariadení ktorého sťažovateľ a vyrozumel aj predseda okresného súdu listom z 2. júna 2010, ktorým odpovedal na jeho sťažnosť na prieťahy v konaní. Okresnému súdu bolo 3. júna 2010 políciou oznámené miesto pobytu povinnej a 18. júna 2010 ospravedlnenie svedka z neúčasti na nariadenom pojednávaní.

Dňa 1. júla 2010 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo bez meritórneho prerokovania veci a bez vypočutia prítomných svedkov a účastníkov konania odročené na 27. september 2010 s tým, že sťažovateľ bude musieť preukázať platby realizované povinnej a zdôvodniť potrebu vypočutia ním navrhovaného svedka a povinná bude musieť predložiť písomnú dohodu o odpustení dlhu. Sťažovateľ reagoval na výzvu okresného súdu 12. júla 2010 a povinná 5. augusta 2010 žiadala o predĺženie lehoty na predloženie požadovaných dôkazov. Pojednávanie konané 27. septembra 2010 bolo po vypočutí prítomných

sťažovateľom navrhovaných svedkov odročené na 25. október 2010 na žiadosť povinnej, ktorá navrhla vypočuť ďalších svedkov.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou.

Sťažovateľ sa na ústavnom súde domáha ochrany svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v postupe okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er 1465/06 sťažnosťou z 8. júla 2010 (ústavnému súdu bola osobne podaná v ten istý deň), pričom z uvedených skutkových zistení vyplýva, že sťažovateľ podal ústavnému súdu túto sťažnosť iba dva mesiace potom, ako 6. mája 2010 podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní, takže z tohto hľadiska sťažovateľ neposkytol okresnému súdu dostatočný časový priestor, aby v dôsledku využitia sťažnosti na prieťahy adresovanej predsedovi okresného súdu, ktorú považuje ústavný súd za účinný právny prostriedok ochrany práv, ktorých porušenie namieta, sám zjednal nápravu vo svojom dovtedy zdĺhavom postupe.

Okrem toho ústavný súd dospel k záveru, že predseda okresného súdu po doručení sťažnosti urobil v primeranej lehote opatrenia proti zbytočným prieťahom v napadnutom konaní a okresný súd následne vo veci plynulo konal.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd zastáva stanovisko, že sťažnosť sťažovateľa na prieťahy v konaní adresovaná predsedovi okresného súdu bola v okolnostiach prípadu zo strany sťažovateľa iba formálnym úkonom. Je síce možné konštatovať, že sťažovateľ podal predtým, ako sa obrátil na ústavný súd, sťažnosť predsedovi okresného súdu, avšak takéto formálne využitie právneho prostriedku nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažovateľom nemožno považovať za efektívny postup, ktorý by predstavoval splnenie podmienky prípustnosti sťažnosti podľa označeného ustanovenia zákona o ústavnom súde. Ústavný súd teda konštatuje, že sťažnosť bola ústavnému súdu

podaná predčasne, a to v čase, keď ešte nebolo možné dospieť k záveru, že by vyčerpanie právneho prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorého je oprávnený podľa osobitných predpisov, bolo bezúspešné a neprinieslo ním sledovaný cieľ, ani k záveru, že napriek jeho využitiu predseda okresného súdu primerane nereagoval a nevyužil príležitosť, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nečinnosťou okresného súdu.

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd však nad rámec poznamenáva, že ak by sa v napádanom postupe okresného súdu opätovne vyskytovali prietahy v konaní, sťažovateľ má právo opätovne sa domáhať ochrany svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov novou sťažnosťou podanou ústavnému súdu.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku ústavný súd už o ďalších požiadavkách sťažovateľa (návrh na priznanie finančného zadosťučinenia) nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. októbra 2010